

LỊCH SỬ 10

Giáo viên: Đào Thị Tình.

Bài 16: Thời Bắc thuộc và các cuộc đấu tranh giành độc lập dân tộc .

TÓM TẮT LÝ THUYẾT

1.Khái quát các phong trào đấu tranh từ thế kỉ I đến đầu thế kỉ X(giảm tải)

2. Một số cuộc khởi nghĩa tiêu biểu

a. Khởi nghĩa Hai Bà Trưng năm 40 chống nhà Đông Hán.

- Tháng 3 - 40 Hai Bà Trưng phất cờ khởi nghĩa ở Hát Môn (Phúc thọ - Hà Tây) được nhân dân nhiệt liệt hưởng ứng .
- Chiếm được Cổ Loa, Luy Lâu buộc thái thú Tô Định trốn về Trung Quốc.
- Khởi nghĩa thắng lợi, Trưng Trắc lên làm vua xây dựng chính quyền tự chủ.

Năm 42 Nhà Hán sai Mã Viện đưa hai vạn quân sang xâm lược.

- Hai Bà Trưng tổ chức kháng chiến anh dũng nhưng do chênh lệch về lực lượng, kháng chiến thất bại Hai Bà Trưng hi sinh.

b. Cuộc khởi nghĩa của Lý Bí và sự thành lập nước Vạn Xuân 542-603

- Năm 542 Lý Bí liên kết với các hào kiệt thuộc các châu ở miền Bắc khởi nghĩa..Nghĩa quân chiếm được thành Long Biên (Bắc Ninh). Lật đổ chế độ đô hộ của nhà Lương.

- Năm 544 Lý Bí lên ngôi lập nước Vạn Xuân.Dựng kinh đô ở sông Tô Lịch.
- Năm 544 nhà Lương đem quân xâm lược, Lý Bí trao binh quyền cho Triệu Quang Phục tổ chức kháng chiến tại đầm Dụ Trạch – Hưng Yên
- Năm 550 thắng lợi. Triệu Quang Phục lên ngôi vua(Triệu Việt Vương)

- Năm 571 Lý Phật Tử cướp ngôi.
- Năm 603 nhà Tùy xâm lược, nước Vạn Xuân thất bại.

c. Cuộc khởi nghĩa của Khúc Thừa Dụ 905-938

- Năm 905, nhà Đường suy yếu, Khúc Thừa Dụ được nhân dân ủng hộ đánh chiếm Tống Bình, dành quyền tự chủ (giành chức Tiết độ sứ).
- Năm 907 Khúc Hạo lên thay thực hiện nhiều chính sách cải cách về các mặt để xây dựng chính quyền độc lập tự chủ.

Ý nghĩa

- Lật đổ ách đô hộ của nhà Đường, giành độc lập tự chủ.
- Đánh dấu thắng lợi căn bản trong cuộc đấu tranh giành độc lập của nhân dân ta thời Bắc thuộc.

d. Ngô Quyền và chiến thắng Bạch Đằng năm 938

- Năm 931, Dương Đình Nghệ đánh bại quân Nam Hán giữ quyền tự chủ.
- Năm 937 Ông bị Kiều Công Tiễn giết hại để đoạt chức Tiết Độ sứ.

Tháng 10-938 Ngô Quyền đem quân đánh Kiều Công Tiễn, Công Tiễn cầu cứu nhà Nam Hán.

- Năm 938 quân Nam Hán xâm lược nước ta, Ngô Quyền lãnh đạo nhân dân giết chết tên phản tặc Kiều Công Tiễn và tổ chức đánh quân Nam Hán trên sông Bạch Đằng, đập tan âm mưu xâm lược của nhà Nam Hán.

Ý nghĩa

- Bảo vệ vững chắc nền độc lập tự chủ của đất nước.
- Mở ra một thời đại mới thời đại độc lập tự chủ lâu dài cho dân tộc.
- Kết thúc vĩnh viễn 1 nghìn năm đô hộ của phong kiến phương Bắc.